

Fråga 1

Neogram

Så här löser du Neogrammet:

Ledtrådarna står i slumpmässig ordning. Skriv de efterlysta orden på lämpliga ställen med hjälp av de bokstäver som redan är ifyllda. Varje ord ska börja i en ruta markerad med en prick och sedan följa de grövre linjerna. De färgade rutorna utgör lösningen, som är en titel på en bok.

Ledtrådar:

- De bor i Linköping
- Rytmask dans
- Har man medaljör
- Irriterande i halsen
- Efterliknar
- Barnens organisation
- 14 mars
- Dagboken för in och ut

- A** Vilken boktitel är lösningen till Neogrammet, vem har skrivit boken och vilket år gavs den ut?
- B** Vad heter huvudpersonens syskon i boken?
- C** Vilken är sista meningen i boken?
- D** Boken skrevs när författaren väntade besked från ett annat bokförlag och den skickades in till en pristävlan. Vilket förlag hade denna pristävlan och vilken placering fick boken?

Svar fråga 1:

A _____

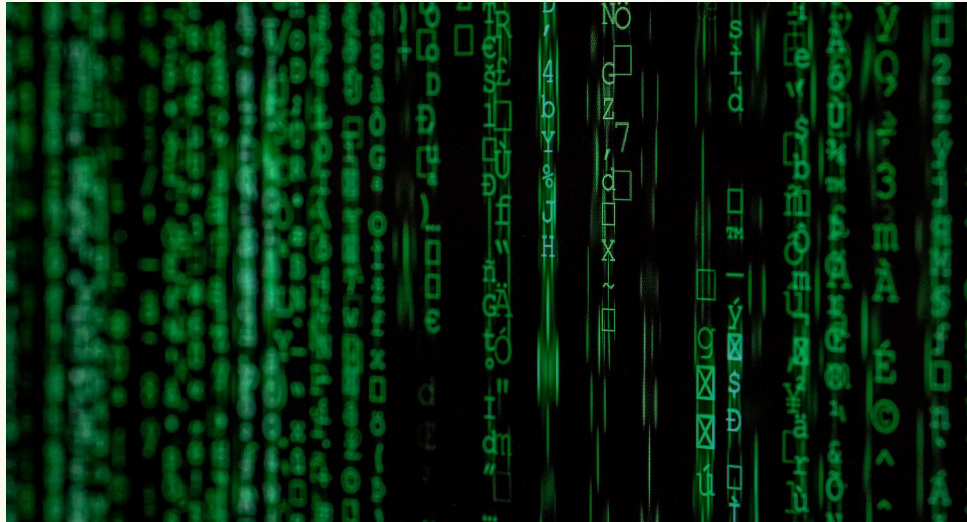
B _____

C _____

D _____

Fråga 2

Cyberattacker

Enligt Försvarets Radioanstalt, FRA, utsätts Sverige för aggressiva cyberattacker varje dag. FRA:s fokus har ökat på så kallade hybridhot, exempelvis allvarliga IT-angrepp, påverkansoperationer och sabotage.

- A** Sommaren 2021 drabbades en av Sveriges stora dagligvarukedjor indirekt av en IT-attack, då deras amerikanska leverantör till deras kassasystem attackerades, vilket fick till följd att det slog ut möjligheten att ta emot betalning hos mer än 800 butiker. Vilken kedja var det som drabbades?
- B** 2017 avslöjades ett omfattande internationellt cyberangrepp. Angreppet riktades främst mot företag som sköter IT-tjänster åt andra och avslöjades av företagen PwC och BAE samt The National Cyber Security Centre i Storbritannien. Angreppet påstås komma från hackers i Kina. Vad fick angreppet för beteckning?
- C** 2020 startade Försvarsmakten grundutbildning för Cybersoldater. Värnpliktiga utbildas under 11 månader med fokus på cyberförsvar. På vilket regemente utbildas dessa värnpliktiga?

Svar fråga 2:

A _____

B _____

C _____

Fråga 3

Röda trådar på kartan

Google Maps (Google Kartor på svenska) är en gratis kartbilda- och satellitfoto-tjänst från Google som går att använda till många roliga saker. Man kan t ex hitta koordinater för alla möjliga platser på jorden.

A Koordinaterna [55.944137026625924, 9.13003943856224], [55.57140055038404, 8.659032547129348] och [55.58925437146126, 9.423955647283487] placerar oss i tre olika små orter i ett närbeläget land. Deras position bildar en triangel, och ungefär i mitten av den triangeln finns en ganska berömd park. Vad heter parken och vilket år invigdes den?

B Hur skriver man årtalet i fråga A, med bokstäver på landets språk?

C Om man reser 206 km rakt söderut från denna park så blir man blöt, för då har man hamnat i en flod. Det finns en motorvägstunnel under denna flod och den ligger i en stad med ett matrelaterat namn. Vad heter tunneln och vilken motorväg är tunneln en del av?

D Den sista delen av svaret på frågan ovan, med en bokstav och en siffra, skulle också kunna beteckna en papperstorlek i Svensk standard. Hur stort är detta format (bredd x höjd i mm)?

Svar fråga 3:

A _____

B _____

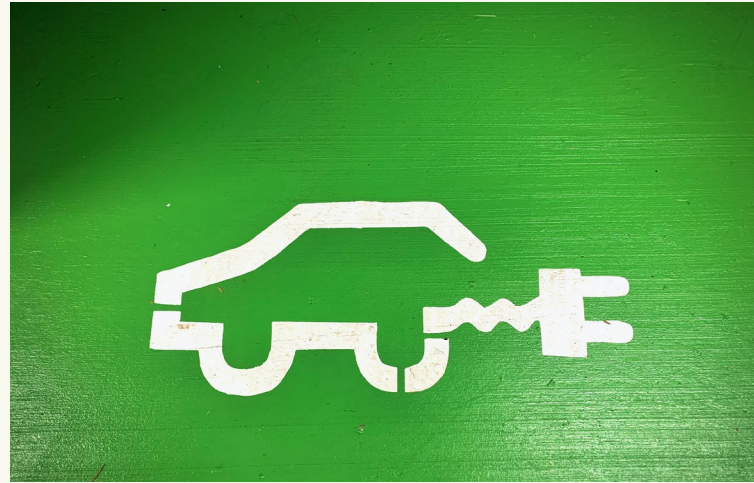
C _____

D _____

Fråga 4

Allt går ju med elektricitet

För inte allt för många år sen var det många som sa att internet bara var en fluga. Nu är stora delar av vår vardag digital och hela världen är inne i en elektrifieringsvåg. Mycket tyder på att detta kommer förändra vår bilpark avsevärt. Redan idag har vi många elbils- och hybridbilmärken att välja på.

- A** Vilket bilmärke har nyligen tagit fram ett batteri med vilket de garanterar 1 miljon körda kilometer utan att batteriet tappar prestanda?
- B** Vilket bilmärke har just nu världens lyxigaste elbil?
- C** Det forskas runt bränsleceller, vätgas och hur batterierna ska bli billigare att producera. Bara i Kina uppskattar de lärda att det finns mellan 300 till 450 elbilstillverkare. Hur många elbilstillverkare har vi i Sverige?

Svar fråga 4:

A _____

B _____

C _____

Fråga 5

Bara sport! Bara sport! Bara massor utav sport

Under 2022 har mästerskapen avlöst varandra. Många tävlingar har skjutits upp på grund av pandemin, men kunde nu äntligen genomföras med publik.

A I början av september annonserade en av sportens verkligt stora profiler att hen nu skulle avsluta sin karriär efter flera framgångsrika decennier. Hen föddes 1981 och har vunnit 23 stora titlar inom sin sport. Hen har framför allt nått framgångar individuellt, men även tillsammans med sin syster. Vem är profilen vi söker?

B Friidrotts-VM skulle ha gått av stapeln 2021, men genomfördes nu 2022 i Eugene, USA. Tävlingarna bjöd på många fina resultat och ett antal världsrekord, inte bara Armand Duplantis fantastiska rekord i stavhopp. Under loppet av några timmar slog en av de tävlande världsrekord två gånger. Det andra gången blev det dock inte godkänt på grund av för mycket medvind (men vinsten i tävlingen kunde ingen ta ifrån hen). Flera medtävlande var också under den gamla världsrekordnoteringen. Vad heter världsrekordhållaren vi söker och vilket är det aktuella världsrekordet?

C Ett annat uppskjutet mästerskap var fotbolls-EM för damer som spelades i England. Vi hade stora förhoppningar på vårt duktiga, svenska landslag som tog sig till semifinal, men där blev värdnationen England för svår. En tredjeplats är dock en fullt godkänd insats. Hur många år blir det om man lägger ihop samtliga svenska målgörarens ålder? Varje målgörare räknas varje gång hon gjort mål och åldern räknas på respektive matchdag.

Svar fråga 5:

A _____

B _____

C _____

Fråga 6

Sudoku

Bara att sätta igång! "Mittenrutan" som är markerad med röd kantlinje i varje Sudoku (läst uppifrån, från vänster till höger), är rätt svar att lämna in.

A

3	1			5		6
				9		
	5	9		7		3 1
	7					8
	3	4		6		7 2
		6				9
	6	2		5		4 7
			1			
	8		7			5 1

B

3		5		8	1		
							6 8
	8	2		6		5	
	4						
	1	3	5		7	6	9
5							4
		4		7		3	5
9	3						
			6	9		4	
							1

C

			8		3		4
		8		9	4		
9			7				
5		7					1
	6			7			2
2					7		9
					9		5
			2	3		8	
1		4		5			

Svar fråga 6:

A _____

B _____

C _____

Fråga 7

Tyskland

Tyskland består av 16 delstater som alla har egen lagstiftande-, verkställande- och dömanderätt.

I delstaterna finns följande partier med i regeringen:

CDU/CSU (Christdemokratener anses här som ett parti), SPD (Socialdemokratener), GRÜNE (Gröna), FDP (Liberaler), LINKE (Vänster), Freie Wähler (Fria Väljare).

Många delstater har ett samarbete mellan två eller flera partier.

A Hur många delstater har endast ett parti i regeringen?

Namnge delstater samt parti. Skriv delstaterna i ordning efter antal invånare per 2021-12-31, från minst antal invånare till störst antal invånare.

B Hur många delstater regeras av två partier?

Namnge delstaterna samt partierna. Skriv delstaterna i ordning efter antal invånare per 2021-12-31, från minst antal invånare till störst antal invånare.

C Hur många delstater regeras av fler än två partier?

Namnge delstaterna samt partierna. Skriv delstaterna i ordning efter antal invånare per 2021-12-31, från minst antal invånare till störst antal invånare.

Svar fråga 7:

A _____

B _____

C _____

Fråga 8

Vem tar priset?

Nobelpriset är välkänt i hela världen och pristagarna uppmärksammas på många sätt varje år. De olika Nobelprisen har nu delats ut i över 100 år och festligheterna i både Stockholm och Oslo tillhör höjdpunkterna under året.

A År 1974 ändrades Nobelstadgan så att det inte längre blev möjligt att dela ut priset postumt. Innan dess hade två svenskar tilldelats Nobelpriset postumt. Vilka?

Det finns även andra pris än Nobelpriset. I början av 2000-talet instiftades ett pris av Regeringen som hedrar en svensk diplomat som föddes i Göteborg 1913. Hen skickades till Tyskland 1940 och sedan till Ungern 1942 där hen räddade livet på många människor genom att utfärda dokument vilka betraktades som bevis för att innehavarna var svenska. Efter kriget kunde hen även skriva "ambassadör" på sitt CV. Priset delades i år (2022) ut för 19:e gången och ska enligt stadgarna prisa insatser som främjar demokrati och humanitära gärningar.

B Vad heter priset som beskrivs ovan?

Pristagarna till priset i fråga B nomineras av en rad organisationer som alla på något sätt verkar inom de områden som priset avser. Årets pristagare nominerades av en organisation som bildades 1958 och som finns i 20 länder i fyra världsdelar.

C Hur många partnerorganisationer arbetade den nominerande organisationen med 2021?

Svar fråga 8:

A _____

B _____

C _____

Fråga 9

Ny biskop i Visby

Vid en högmässa i Uppsala Domkyrka den 15:e januari 2023 kommer Erik Eckerdal att vigas till biskop i Visby stift. Han är den 20:e biskopen i ordningen räknat från 1757 och kommer, förutom att ha ansvar för Svenska kyrkan på Gotland, även ha tillsynsansvar för SKUT (Svenska kyrkan i utlandet).

A Hur många av Visby stifts biskopar sedan 1757 är födda på Gotland?

Två av Visby stifts biskopar sedan 1757 är födda i andra länder än Sverige.

B Mellan vilka år var respektive biskop av dessa två innehavare av biskopsämbetet i Visby? Vilka städer är huvudstäder i de länder där de båda biskoparna föddes?

SKUT, Svenska kyrkan i utlandet, utser via sina församlingar två ledamöter till Svenska kyrkans högsta beslutande organ, Kyrkomötet. En av dessa två ledamöter är medlem i IOGT-NTO.

C Vad heter denna person? För- och efternamn, tack.

D Genom den stad där denne, ovannämnde person, är vice ordförande i kyrkorådet, flyter en flod. Vad är namnet på denna flod på tjeckiska?

Svar fråga 9:

A _____

B _____

C _____

D _____

Fråga 10

Kongress 2023 NSF-del		Stil	Kall dryck Indiskt språk	Alaska	Har lekfulla Den saknar offast motor						
	Andnöd Osmium			Drake							
				Är erfaren	Barium Klok						
Itu	Omtyckt PM										
Viktigast på möten?	Kan glaciär Kraft	Obehag (A)		Leimar Fack		Engelligt djur Är vi via ombud				Undertröjor Ledvärken	
Adelsmärke Preposition	Trav- norman					Sjukdom Härk		Porträtt- ering	Flod Grus		
	Husbil Matrix- pojke			Vapen- bärare	(B) (C)					Östergötland Globen	
						Pulsåder					
Väljer vissa föreningar ännu	Är från kontinenten Största föreningen					Radon Sak			Inte vår Kort Katharina		Befria från synd
				Rackartyg Okokt		Tidig bio Tysk artikel					Snäck- släkte Främlingen
Mose- broder	Den enpuckliga									Nanogram Stjärna	
Upp- lysning	Förtrolig 91:ans Revär					Kärve Däst					
			Väljs särskilt	Missade Seger i OS Inte sällan					Inuti	Romersk etta Kan man hatt	
Mål "Trojansk häst"			Bramse- rud			Skräck- mästare Tyska ni			Kex Hög liga		
Bildtyp Kan bok vara			Gripa		Willow- vän				Josefins kompis		
							Vigören				

Lös korsordet och hitta orden (A), (B) och (C) samt korsordslösningen i de gula rutorna (D)

Svar fråga 10:

A _____

B _____

C _____

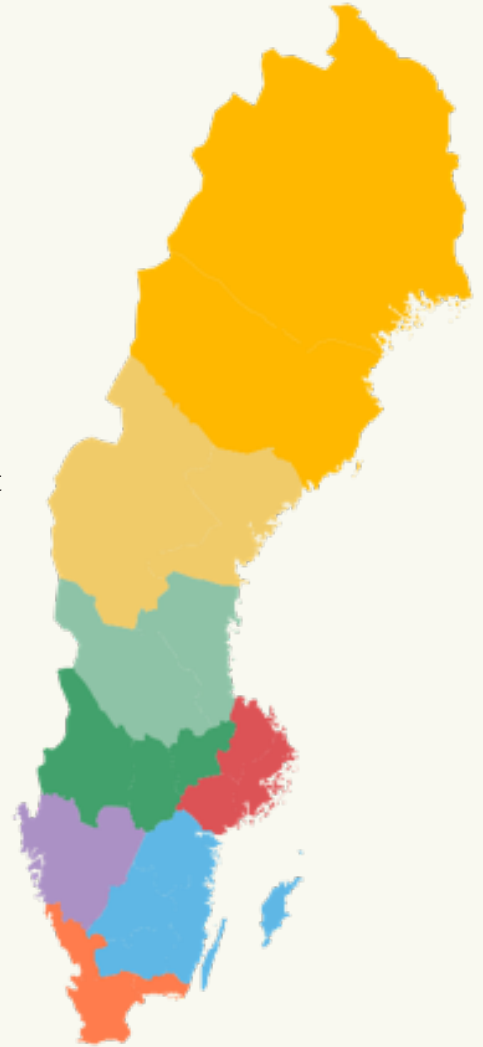
D _____

Fråga 11

Distrikt och föreningar

De lokala föreningarna är grunden i nykterhetsrörelsen och det finns hundratals föreningar i landet som gör olika saker beroende på vad medlemmarna vill. En del föreningar har några få medlemmar medan vissa har hundratals medlemmar. Ett distrikt består av föreningar inom distriktets geografiska område och medlemmar som är direktanslutna till distriktet.

- A Vad heter alla som just nu är Distriktsordförande (DO) inom IOGT-NTO?
- B Hur många nuvarande DO inom IOGT-NTO har tidigare varit förbundsordförande i UNF? Vilka?
- C Vilka två saker kan man utläsa bara genom att titta på det interna föreningsnumret *102B0437*?
- D Vid en studiecirkel den 9 februari 2022 så värvades en namnkunnig medlem till IOGT-NTO-föreningen med internt föreningsnummer *105C0389*. Vem är medlemmen, vilken är föreningen och vilken är föreningens verksamhetsort?

Svar fråga 11:

A _____

B _____

C _____

D _____

Fråga 12

Släktforskning

Ett av de viktigaste verktygen för en släktforskare som vill följa sina anfäder och deras familjer finns tack vare att kyrkolagen från 1686 ålade prästerna att förhöra den svenska befolkningen på deras bibelkunskaper och hålla koll på nattvardsgång. Redan på 1940-talet började den amerikanska mormonkyrkan att mikrofilma de svenska kyrkböckerna, eftersom det enligt deras tro är viktigt att leta upp sina förfäder och döpa dem som inte haft möjlighet att bli kristna.

A Vad kallades den kyrkobokföring som präster förde över hushållen efter år 1895?

B Den 2 september 1882 bildades godtemplarlogen 214 David av IOGT i Mjölby. Det skedde i skomakarmästare August Åbergs hus. Åberg blev själv logens förste skattemästare och logen fick namnet David efter Åbergs äldste son, som då var 4 år gammal. Vart flyttade sonen David Åberg när han som 20-åring lämnade Mjölby?

C Flera av IOGT:s grundläggare och viktiga namn finns förevigade i kyrkböckerna tillsammans med föräldrar, syskon, faddrar och inhysesfolk.

i) Vad hette Olof Bergströms mamma?

ii) Vilka var Oscar Olssons dopvittnen?

iii) Hur gammal var Anna Maria Svensdotter när dottern Emelie Rathou föddes?

Svar fråga 12:

A _____

B _____

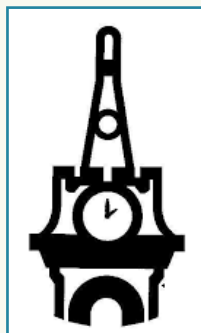
C _____

Fråga 13

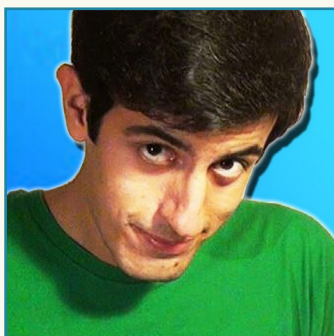
Slogan eller catchphrase

Känner du igen vilken mening eller fras som kännetecknar respektive bild?

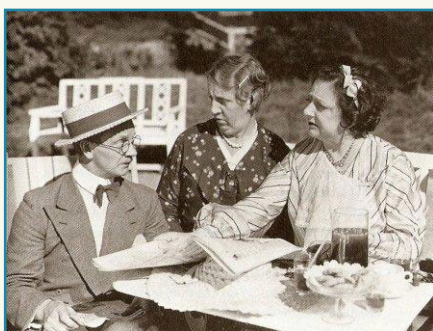
A

B

C

Svar fråga 13:

A _____

B _____

C _____

Fråga 14

Skriftspråk i fantasin

Hobbyn att konstruera egna språk kallas conlanging och har en lång historia. Ett påhittat språk kan behöva ett eget alfabet eller skriftsystem. Här följer några sådana exempel på sätt att skriva.

Vilka språk skrivs vanligtvis med alfabetet på bilderna och vilka fiktiva verk förknippar vi det med?

Svar fråga 14:

A _____

B _____

C _____

Fråga 15

Kung är du!

Storbritannien fick nyligen en ny kung i 73-årige Charles III som övertagit tronen efter att modern Elisabeth II avled. Det var förstås helt väntat att han skulle bli kung en vacker dag. Mindre kända är kanske kungligheter i följande frågor, i alla fall att de är just kungliga.

A Man kan ragga brudar utan sprit, menade en svensk artist som mitt i livet upptäckte att han var son till den 27:e kungen i en afrikansk provins. Artisten har också varit engagerad politiskt i flera olika partier genom åren. Vilket parti, med ett tidigare adelsrelaterat namn, representerade ”prinsen” i kommunvalet 2022?

B En skandinavisk artist som kan kallas för ”drottning” inom sitt skrå, eftersom hon och hennes musikgrupp erövat världen både en och kanske två gånger, är på riktigt både en prinsessa och grevinna sedan 90-talet. Hennes grevskap är jämförbart med Tyresö kommun i storlek, vilket kanske är ett lustigt sammanträffande eftersom en namne till prinsessans före detta make bor i Tyresö. Vem är prinsessan?

C Landets area är inte mycket större än Hammarö kommun i Värmland, men landet har ändå två personer som delar på posten som suverän monark. Den ene kan tyckas lite oväntad som monark eftersom denne person först måste väljas till statschef i en avgränsande, numera icke-monarki. Vilket är det lilla landet och vad heter statschefen vi tänker på?

Svar fråga 15:

A _____

B _____

C _____

Fråga 16

På dialekt

Svenskan är ett rikt och varierat språk. Här kommer några frågor om våra dialekter.

A Fika är en kär svensk tradition. I ett av våra minsta landskap har man ett särskilt namn för mellanmål som serveras mellan klockan 16.00 och 17.00, men inte under vintern. Vad kallas mellanmålet och vilket är landskapet?

B En av våra dialekter har egenheten att ett visst konsonantljud inte uttalas när det kommer före en dental konsonant. Denna språkliga egenhet firas sedan några år ett visst datum med ett bakverk. Vilket är datumet och vad är det för fika som bjuds?

C Uttrycket ”pudelns kärna” härstammar från Goethes pjäs *Faust*. I de nordligare delarna av landet finns ett uttryck med liknande betydelse men som använder sig av ett annat djur. Uttrycket har gett namn till ett lokalt populärt bands debutskiva. Vad är uttrycket och vilket är bandet?

D Dialekt eller språk, det är ofta en omdiskuterad fråga var gränsen går. Förra året uppmanade talmannen en riksdagsledamot att uttrycka sig på svenska i plenissalen, ironiskt med tanke på att hans tal handlade om att regeringen inte vill erkänna detta sätt att tala som ett minoritetsspråk utan definierar det som en svensk dialekt. Vad heter språket/dialekten? En känd svenskspråkig författare lät gratis översätta en av sina romaner till dialekten/språket. Vad heter hon?

E Många svenska dialekter har lånat ord från våra minoritetsspråk. Ett nordligt landskapsdjur har till exempel lånat sitt dialektala namn från sydsamiskan. Vad är det rikssvenska namnet på detta djur, som en gång i tiden ansågs tillhöra vittrafolket? Och vad är det samiska namnet som svenskan lånat?

Svar fråga 16:

A _____

B _____

C _____

D _____

E _____

Fråga 17

Stjärnbilder

Stjärnorna i en stjärnbild har vanligen inget fysiskt samband och befinner sig ofta på mycket olika avstånd från oss. Det mönster de bildar är en tillfällighet, och det skulle se helt annorlunda ut från en annan utsiktspunkt i universum. Dessutom ändras mönstren med tiden på grund av stjärnornas egenrörelse.

- A** Journalisten Johar Bendjelloul prydde omslaget till Accent nr 3/2021. Han kommer från en släkt med flera kända skådespelare. Hans morfar filmdebuterade till exempel i filmen "Kanske en gentleman" från 1935. Vad heter Johar Bendjellouls morbror som filmdebuterade i "Ådalen 31"?
- B** På julafton kan du se det klassiska klippet när Lady och Lufsen äter spaghetti och frikadeller. Rösten till restaurangens ägare Tony görs i svenska översättningen från 1955 av anfadern till en stor och månghövdad kändisdynasti, där det kanske lite mer kända barnbarnet faktiskt fyller år just på julafton. Vad heter sondottersonen som vunnit Melodifestivalen?
- C** Karl Emil Georg Johnson hade en ungdomsvän som blev tämligen stor artist på den svenska scenen. Familjerna höll kontakt på olika sätt. Ungdomsvännens barnbarn gifte sig sedan med Johnsons adoptivbarn. De skilde sig dock och ungdomsvännens barnbarn var i slutet av sitt liv gift med en konstnär, professor och Dramatenchef som själv varit gift flera gånger innan. Frågan är: vad heter denne Dramatenchefens allra första partner i äktenskap?
- D** Stjärnorna befinner sig ofta på mycket olika avstånd från oss och varandra, men det är egentligen inte många led som skiljer. I en av höstens 25 svenska filmpremiärer kan man säga att flera dynastier möts eftersom det på ena sidan handlar om en krock mellan två författarsläkter med många numera namnkunniga personer. Å andra sidan gestaltas detta av medlemmar ur minst två skådespelarsläkter som inte heller är små. Men frågan är, vilket är det högsta baconnummer som någon i denna filmensemble kan ha och varför?

Svar fråga 17:

A _____

B _____

C _____

D _____

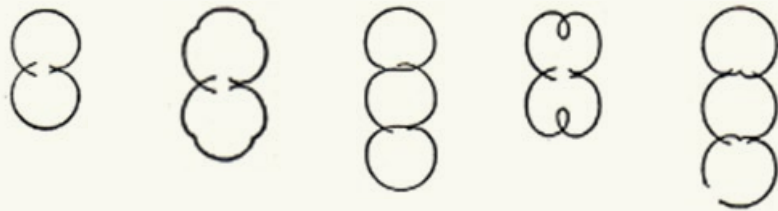
Fråga 18

Konståkning

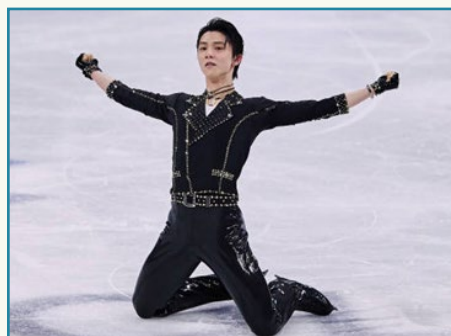
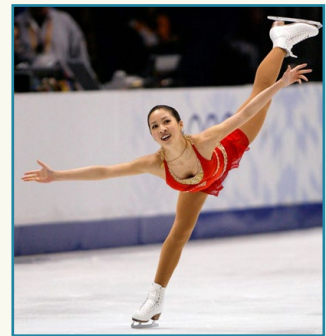
A Vad kallas det när ett lag med 16 konståkare åker tillsammans på isen?

B I konståkning var de obligatoriska figurerna en del av tävlingsmomentet fram till 1990 då de såg likadana ut som de gjort sedan 1890-talet.

Vad är de svenska namnen på figurerna på följande bilder?

C Vilka är dessa legendariska konståkare?

Svar fråga 18:

A _____

B _____

C _____

Fråga 19

Känner du Svarta Masken?

Ungdomstidningen *Kamratposten* hade i varje nummer på 1960-talet tävlingen "Känner du svarta masken", där man skulle identifiera olika kända människor.

Vilka är personerna bakom maskerna här?

A

B

C

Svar fråga 19:

A _____

B _____

C _____